

Vihapuhe voi viedä vaarallisen pitkälle

KIRSI VIRTANEN

”Joukkoja piiskataan hurmioon ja omanarvontunne nousee sfääreihin.”

TÄMÄ JUTTU käsittelee vihapuhetta ja rasismia ja piipahtaa myös fasismin puolella – pakollinen natsikortti on käytettävä aina, kun tilanne tarjoutuu. Juttuidean antoi – tietämättään kylläkin – nykyinen valtiovarainministeri ja perussuomalaisten puheenjohtaja **Riikka Purra** (ps.). Siksi on mielestäni paikallaan, että aloitan tämän jutun lainauksella toisen ministeriön, eli oikeusministeriön vihapuheselvityksestä vuodelta 2016.

TILANTEEN TIEDOSTAMINEN TÄRKEÄÄ

VIHAPUHEELLA ei ole yleisesti vakiintunutta määritelmää. Tyypillisesti vihapuheeseen liitetään se, että se perustuu henkilön todellisiin tai oletettuihin ominaisuuksiin ja että sillä luodaan uhkaavaa, vihamielistä, syrjivää tai halventavaa ilmapiiriä tai yllytetään väkivaltaan. Vihapuheen vaikuttimena ovat ennakkoluulot, syrjivät asenteet tai viha kohderyhmää kohtaan, mutta vihapu-

he itsessään voi olla tyyliltään myös neutraalia tai rauhallista. Vihapuhe kattaa kaikki ilmaisumuodot, kuten sanalliset ja kuvalliset loukkaukset. (Oikeusministeriön julkaisu 2022:10)

Vihapuhe ilmionä ei ole uusi. Niin kauan kuin ihminen on kyennyt puhumaan ja erottamaan oman ryhmänsä muista ryhmistä, ihminen on harrastanut vihapuhetta. Vihapuhe saattaa olla ihmisten geneettinen ominaisuus, vaikka sitä nykyään, ajan hengen mukaisesti, halutaan ajatella sosiaalisen oppimisen tuloksena. Olkoon miten vain, vihapuhe ei koskaan johda mihinkään hyvään. Vihapuheella aloitetaan sotia, pienempiä ja suuria. Vihapuheen kannustamina kidutetaan ja tapetaan ihmisiä rauhallisissakin yhteiskunnissa. Vihapuheen avulla luodaan rasistisia toimintamalleja, joita puolustetaan hyökkäämällä vihapuheella tällaisia malleja vastustavien ihmisten, kuten vaikkapa toimittajien kimppuun. Vihapuhuja saattaa siis usein päätyä käyttäytymään täsmälleen samoin kuin he, joita hän syyttää vihapuheesta itseään vastaan.

Vihapuhe liittyy läheisesti sananvapauteen. Omien mielipiteitten ilmaiseminen on ihmisoikeus, joka on riistetty liian monilta. Siksi meidän kuuluu vaalia sananvapautta. Vihapuhekin on ansainnut sananvapautensa. Valitettavasti vihapuhujat ovat joskus, kuten vaikkapa esimerkiksi natsi-Saksassa, päässeet huutamaan niin kovaa, että sekä sanavapaus että inhimillisuus ovat hautautuneet vihapuheen alle. Sitä meidän on syytä varoa. Ja siksi nykyisen tilanteen tiedostaminen on entistä tärkeämpää.

HIHAMERKKITAPAUS KUULUI SANANVAPAUTEEN

RIIKKA PURRAN JA WILLE RYDMANIN kirjoittamat, rasistisiksi ja vihapuheeksi luonnehditut tekstit ovat puhuttaneet viime aikoina. Purra puolustautui sillä, että hänen tekstinsä oli irrotettu kontekstistaan, ja Rydmanin valitsi Purran puolustuksen: ”Lehdistö voisi miettiä, mikä minkäkin viestin konteksti on ollut.” (IS. 3.8.23)

Molemmat, Purra ja Rydman, olivat oikeassa: heidän tekstinsä oli irrotettu asiayhteyksistään. Mutta se ei muuta sitä tosiasiaa, että molempien tekstit olivat sekä rasistisia että vihapuhetta. Esimerkkejä Purran ja Rydmanin kirjoituksista löydät tämän artikkelin tietoruuuista ja viitelinkeistä.

Palataan ajassa taaksepäin. Yksitoista vuotta sitten Korkein oikeus langetti tuomion **Jussi Halla-aholle** uskonrauhan rikkomisesta ja kiihottamisesta kansanryhmää vastaan, mutta samana vuonna oli toinenkin kohu, joka sekin liittyi perussuomalaisiin.

Vuonna 2012 **Helena Eronen** työskenteli kansanedustaja **James Hirvisaaren** (ps.) eduskunta-avustajana. Huhtikuussa Eronen kirjoitti satiirisen blogikirjoituksen, jossa ehdotettiin mm. maahanmuuttajille hihamerkkiä. Eronen pakinoi, että jokainen ulkomaalainen pitäisi velvoittaa pitämään hihamerkkiä, jolloin poliisi lyhyellä vilkaisulla voisi todeta, että ”ahaa, tuo on muslimi Somaliasta” tai ”ahaa, tuo on kerjäläinen Romaniasta”.

Kirjoituksessaan Eronen jatkoi hihamerkkiajatuksensa avaamista:

”Muslimeilla se voisi olla vaikka puolikuu, jonka väriytyksen määrittelisi esim. joku koti- tai lähtömaan kansallinen juttu, venäläisillä sirppi ja vasara, kambodžalaisilla maamiina ja yhdysvaltalaisilla hampurilainen.”

Asiasta nousi hirveä kalabaliikki ja moraalipaniikkiahdistus.

LEHTIKUVA / VESA MOILANEN

Riikka Purra ja Wille Rydman vaalivalvojisissa Helsingin Apollossa 2. huhtikuuta 2023. Purra oli koko maan äänikuningatar 42 589 äänellään.

Silloinkin kommentteja irroteltiin asiayhteyksistään. Helena Erosen tapauksessa kaikki mahdolliset lauseet oli erotettu kontekstistaan.

Erosen tapauksessa kontekstista erottaminen kuitenkin vaikutti todella siihen, miten blogikirjoituksen sisältö ymmärrettiin. Kontekstista erottaminen aiheutti sen, ettei blogikirjoitusta ymmärretty niin kuin se oli tarkoitettu ymmärrettäväksi. Asiayhteydestä irrotetut hihamerkkimaininnat saivat satiirisen ja humoristisen sisältönsä vasta silloin, kun luki koko tekstin.

Kesäkuussa 2013 valtakunnansyyttäjä **Mika Illman** totesikin, että Erosen kirjoitus ei täyttänyt kansanryhmää vastaan kiihottamisen tunnusmerkistöä kuten uhkaamista, solvaamista ja panettelua. Valtionsyyttäjä totesi myös, että sananvapauteen kuuluu tiettyyn rajaan saakka loukkaavien lausumien esittäminen.

Purran ja Rydmanin tekstit kuitenkin eroavat Erosen tekstistä sillä tavalla, että heidän kirjoitustensa irrottaminen asiakokonaisuudesta ei muuta niiden rasistista sisältöä mitenkään. Purran ja Rydmanin kirjoittamia tekstejä ja heidän tekstiensä kautta ilmaistuja mielipiteitä saa, voi ja on pidettävä rasistisina.

Purran kirjoituksissa lieventävänä asianhaarana voidaan nähdä se, että Purra sanoo vastustavansa naisten ja erityisesti pikkutyttöjen uskonnollista hunnuttamista ja siksi hän suhtautuu erittäin negatiivisesti hunnutettuihin naisiin. Kyseessä ei siis näin ollen olisi rasismi, vaan uskontokritiikki.

Otteita Riikka Purran kirjoituksista

”Muutaman minuutin päästä kuitenkin viereiseen pöytään, minua vastapäätä, mieheni selän taakse, tulee joku turkkilaisapina...”

”Pääkaupunkiseudulla kävelee tunnistamattomia mustia säkkeitä, jotka tunnistaa ihmiseksi vain siitä, että ne yleensä vetävät perässään pieniä ihmisiä. Espoolaisessa kirjastossa yksi musta säkki asettelee kirjoja hyllyyn.

Kirjastossa — meidän hyvinvoinnin ja tasa-arvon instituutiossamme.”

EDUSKUNTA

TAUSTALLA HARVOIN IDEOLOGINEN PALO

SANA VIHAPUHE lisättiin *Kielitoimiston sanakirjaan* vuonna 2012. **Knuutilan** ym. (2019) mukaan vihapuheen voi jakaa kolmeen pääkategoriaan.

Vihapuhe voi olla poliittista painostusta, johon syylistyvät ideologiset ryhmät, joiden vihapuheen tavoite on vaientaminen.

Vihapuhe voi olla poliittisen vastakkainasettelun seurausta ja sen kärjistymistä.

Vihapuhe voi olla impulsiivista, hetkellisestä päähänpistosta johtuvaa häirintää, jonka takana voi myös olla suvaitsemattomuutta ja tyytymättömyyttä.

Vihapuheen taustalla on hyvin harvoin mikään vankka ideologinen palo. Suurimpina syinä vihapuheille on affektiivisuus, eli tunteisiin sidottu reaktio tai performatiivisuus, eli esiintymishalu, jolloin provosoidaan muita tahallaan.

Vihapuhe on loukkaamista, kunnian loukkaamista ja solvaamista, unohtamatta kiihottamista kansanryhmää vastaan. Olen kuullut määritelmän, jonka mukaan kiihottaminen kansanryhmää vastaan olisi suurin piirtein sama asia kuin kunnianloukkaus, mutta sillä erolla, että kunnianloukkauksessa kohteena on yksi ihminen ja kiihottaminen kansanryhmää vastaan loukkaa kokonaista ihmisryhmää.

Uskoisin, tai ainakin haluan uskoa, että me suomalaiset vaistomaisesti ymmärrämme, mitä termeillä *vihapuhe*, *kunnianloukkaus*, *rasismi* ja *kiihottaminen kansanryhmää vastaan* tarkoitetaan silloin, kun kohtaamme käytöstä, joka täyttää jonkun edellä kuvatuista termeistä. Me ymmärrämme, mikä kulttuurissamme on sallittua ja mikä ei. Mikä on sopivaa ja mikä ei. Kyse ei ole mistään raketitieteestä. Se, että meillä olisi oikeus sanoa pahemmin ulkomaalaisesta, maahanmuuttajasta kuin suomalaisesta... Tarvitseeko tuota edes avata sen enempiä?

Se, että hetken huumassa, tyhmyyksissään, kännipäisään tai raivoissaan tulee sanottua täsmälleen niin kuin ei pitäisi – sellaista sattuu. Me olemme inhimillisiä olentoja, eli erehtyväisiä.

RASISMILLA EI OLE ERILAISIA SUUNTAUKSIA

JOSTAIN SYYSTÄ YHTEISKUNNASSA on alkanut kaivautua esiin tahoja, jotka haluavat hämärtää tärkeitä, toisen ihmisen kunnioittamiseen liittyviä käsitteitä. Tahoja, joiden mielestä esimerkiksi vaikkapa rasismista olisi löydettävissä erilaisia ja -tasoisia koulukuntia. Tahoja, jotka haluavat viedä huomion puheen rasistisesta sisällöstä ja kiinnittää huomion semantiikkaan. Aletaankin viedä puhetta siihen suuntaan, että sen sijaan, että puhutaisiin rasismista, kysytäänkin: ”Minkä tyyppisestä rasismista suuntauksesta tässä olikaan kyse?” Kysymys on hengeltään varsin unnoturhapuromaisen idioottimainen: ”Minkäköhänlainen ratsissismi nyt neitokhaisen miehellestä oikein mahdollisesti olisikaan sitten tässä niinku kyseessä?”

Perussuomalainen Wille Rydman on julkisuudessa kertonut irtisanoutuvansa rasismista sellaisena, kuin se

Tapaus Ville-Pekka Timonen

Heinäkuussa 2023 vasemmistoliiton Ville-Pekka Timonen vertasi puheessaan pääministeri **Petteri Orpoa** rottaan. Näin Timonen Ylen mukaan sanoi: ”Rottakin olisi parempi pääministeri. Sillä on sentään selkäranka!”

Timonen on Joensuun valtuuston varavaltuutettu ja vasemmistoliiton puoluehallituksen varajäsen.

Kansanedustaja **Ben Zyskowitz** (kok) koko pääministerin vertaamisen rottaan dehumanisointina, inhimillisyyden riistämisenä. Zyskowitz ihmetteli Iltalehdessä sitä, että vasemmistoliiton puoluehallituksen varajäsen julkisesti vertasi pääministeriä rottaan, joka Zyskowitzin mukaan ”on tunnettu ja vihattu tuholaiseläin”.

on klassisesti ymmärretty. Rydmanin irtisanoutumista voidaan pitää puppugeneraattoripuheena. Ei ole olemassa *klassista rasismia*, sanapari on keksitty, hatusta vedetty. Ei rasismilla ole mitään virallisia, erilaisia suuntauksia.

Olen mielessäni kuvitellut ajatusjuoksun, joka johti tällaisen ilmaisen keksimiseen:

Tuon määritelmän *klassinen* yhdistettynä sanaan *rasismi* ajateltiin varmaan luovan rasismille kaunopuheisen auran, pienen tuulahduksen elitismistä, ylemmydestä. Sen ehkä ajateltiin luovan mielikuvaa, jonka mukaan olisi olemassa jonkinlainen ajattomampi ja arvokkaampi rasismi kuin tämä moderni rasismi. Termillä *klassinen* rasismi yritettiin arvatenkin luoda mielikuvaa rasismista, joka kumpuaa ikimuistoisista perinteistä ja joka siksi on jalompaa ja juhlavampaa rasismia kuin kaikki uudenaikaiset turhanpäiväisyysrasimit kuten neo-, uus- tai postrasismi.

Klassinen rasismi -termin luominen on lähes malliesimerkki siitä, miten fasistit ovat kautta aikojen kohdelleet kieltä: kielen avulla on tarkoituksellisesti luotu myyttisiä käsitteitä, joilla ei ole mitään tekemistä todellisuuden tai totuuden kanssa. Fasistisia uustermejä, usein suoranaisia valheita, on käytetty ohjailemaan fasisteille elintärkeää ruohonjuuritasoa, eli sitä varsinaista suorittavaa tasoa.

Se, ettei klassista rasismia faktisesti ole olemassa, ei taatusti kiinnostaisi fasisteja pätkän vertaa, hehän valehtelivat silmät ja suut täyteen muutenkin. Mutta fasisteja taatusti kiinnostaisi se, miten mainiosti tämä uustermi soveltuisi tukemaan fasistista myyttiä. Fasistien rasistiset näkemykset kumpuaisivat sen jälkeen ikiroudan kylmästä maasta ja fasistinen rasismi olisikin klassista, mikä tarkoittaisi lähes ylevää – näin ollen fasistinen rasismi olisi parempaa rasismia kuin mikään muu rasismi koko maailmassa. Arvaan, että parhaillaan eräs **Goebbels** kieriskelee harmistuksesta haudassaan, kun ei itse oivaltanut keksiä klassista rasismia. (Natsikortti #1, toim.huom.)

Rasismille on olemassa omat, selkeät määritelmät, eikä rasismista voi olla olemassa erilaisia tulkintoja tai lieventäviä malleja tai edes suuntausmalleja, kuten Rydmanin klassinen rasismi antaa ymmärtää. Rasismi on rasismia, ihmisryhmän arvottamista etnisen alku-

perän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut ihmisryhmät.

RADIOSSA KEHOTETTIIN VÄKIVALTAAN

REETA PÖYHTÄRI, PAULA HAARA JA PENTTI RAITTILA kirjoittavat kirjassa *Vihapuhe sananvapautta kaventamassa*, että natsilla oli aikoinaan lehti nimeltään *Der Stürmer* (Hyökkääjä). Sitä voidaan pitää malliesimerkinä lehdestä, joka tuotti järjestelmällistä vihapuhetta. Lehden kirjoituksissa oikeutettiin muun muassa juutalaisten joukkotuhoa. Lehdessä julkaistiin kuvauksia juutalaisista loisina ja lapsia tappavina hirviöinä.

Tuorempi esimerkki vihapuheesta mediassa on Ruandan kansanmurhan ajoilta 1991–94, jolloin Ruandan valtio tuki radiokanavaa nimeltään *Radio Television Libre des Mille Collines* ja auttoi kiihottamaan tutsien kansanmurhaa. Lähetyksissä kehoitettiin hutuja tappamaan tutsuja ja raiskaamaan tutsinaisia. Vuonna 1994 YK-komentaja kenraali **Romeo Dallaire** totesi, että jos radiossa olisi puhuttu rauhasta, sodan suunta olisi voinut kääntyä.

Kun poliittisen eliitin keskustelu netissä on keskittynyt nimenomaan vihan ilmapiiriin luomiseen tietyn tyyppisiä maahanmuuttajia ja ulkomaalaisia kohtaan, on helppo nähdä yhteydet fasismiin. Kun tietää faktat natsismin ja Ruandan kansanmurhan vihapuheesta, ymmärtää että vihapuhe kantaa pitkälle ja sillä saa kannattajia. (Natsikortti #2, toim.huom.) Koska me uskallamme. Meillä on oikeus sanoa. Koska meitä on monta. Ja moni tykkää meistä. Emmekä me siedä kuraa. Meillä on legitimizeetti.

”TOTALITARISMIN PÄÄOHJE ON YKSINKERTAISUUS JA TOISTO”

VAIKUTTAA SILTÄ, että fasismi olisi taas tulossa muotiin. Valitettavasti fasismi ei ole kivaa ja huoletonta retroa. Fasismi on oikeasti vaarallinen poliittinen suuntaus. Fasismi tuottaa kuolemaa, kidutusta ja ruumiita. Siksi on paikallaan palauttaa mieleen, mitä fasismi oikein olikaan.

Ensinnäkin: fasismissa haikahtaa löyhkäys toisesta poliittisesta liikkeestä nimeltään populismi. **Federico Finchelsteinin** analyysi populististen puolueiden olemuksesta on osuva: ”Populismi on fasismia, joka on sopeutunut demokratiaan.” Perussuomalaisten kehitys vahvistaa Finchelsteinin ajatuksen. Ja sitten, kun populismi ei enää mahdu demokraattisten rajojen sisään, aloitetaan demokraattisten rajojen siirtäminen. Vallassa ollessa sellainen käy kädenkäänteessä.

Fasismi on liike, joka toimii massojen tasolla, usein siellä, missä tavistakin taviksemmat elävät. Lähiöissä ja muuttotappiokaupungeissa. Paikoissa, jotka tavalla tai toisella ovat jääneet tai ainakin kokevat jääneensä yhteiskunnassa jalkoihin. Paikoissa, joissa ihmiset – oikeutusti tai ei – kokevat jääneensä jostakin paitsi.

Tällaisilla alueilla fasismin on helppo löytää jalansijaa,

Otteita Wille Rydmanin kirjoituksista

”Mää kieltäisin mieluummin huiveja käyttävät ihmiset kuin ne huivit.”

”Hyi helvetti kun mua oksettaa tää aavikkoapina.”

Filosofi Jani Sinokki:

”Analyyttisen filosofian keskusteluissa on suhteellisen vahva yksimielisyyttä siitä, että rasismi edellyttää nimenomaan sitä, että rasistinen toiminta, uskomus, asenne tai syrjintä kohdistuu tiettyyn rodullisen tai etnisen ryhmän jäseniin siksi, että he ovat kyseisen rodullisen tai etnisen ryhmän jäseniä.

Vaikka toiminta tai suhtautuminen ryhmään olisi moraalisesti tuomittavaa syrjintää tai muutoin epätasa-arvoista, se ei voisi olla rasismia, ellei se nimenomaisesti kohdistuisi kyseiseen ryhmään tuota ryhmää koskevien käsitysten, oletusten tai ennakkoluulojen vuoksi.

Esimerkiksi etniseen vähemmistöön kuuluvan henkilön loukkaava kohtelu ei olisi rasismia, ellei loukkaaminen ole oikealla tavalla riippuvaista siitä, että kyseinen henkilö on tuon etnisen vähemmistön jäsen, tai että loukkaaja toimii tietyllä tavalla siksi, että käsittää henkilön tietyn ryhmän jäseneksi.

Näin sellaisia tapauksia, joissa moraalisesti tuomittava teko ei ole seurausta siitä, että kohde kuuluu tiettyyn etniseen ryhmään, ei pitäisi nimittää rasismiksi lainkaan.” (Suomalainen filosofinen verkkoportaali, 4.5.2020) <https://filosofia.fi/fi/esittely>

Natsikortti

Jonkin asian moraalista tuomitsemista vetoamalla satumanvaraiseen yhtäläisyyteen **Hitlerin** ja natsismin kanssa pidetään argumentaatiovirheenä, jolle on annettu nimi *Reductio ad Hitlerum*.

Natsikortti liittyy *Godwinin lakiin*. Se on internetissä käytetty nimitys periaatteelle, jonka mukaan verkkokeskustelussa ennemmin tai myöhemmin joku tulee maininneeksi Adolf Hitlerin tai natsit, eli niin sanotusti ”vetää esiin natsikortin”.

Godwinin lain alkuperäinen määritelmä kuuluu:

”Keskusteluryhmässä käytävän keskustelun pitkeydessä natsismi- tai Hitler-vertauksen todennäköisyys lähenee.”

Natsi-Saksaan liittymättömässä keskustelussa Hitlerin tai natsit ensimmäisenä maininnutta pidetään yleensä argumentoinnin hävinneenä osapuolena. Se, ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö ensimmäinen natsikorttikäyttäjä voisi olla oikeassa.

Tapaus Misha Dellinger

Helmikuussa 2020 vasemmistoliiton läntisen alueen toiminnanjohtaja Misha Dellingerin kerrottiin tv-tilanteen väkivaltaa ihannoivia viestejä. Vuosina 2016 ja 2017 lähetetyissä viesteissä kutsuttiin perussuomalaisia fasisteiksi ja kannatettiin ilmastonmuutoksen kieltäjien ampumista. Kohun seurauksena Misha Dellinger irtisanoutuu vasemmistoliiton toiminnanjohtajan tehtävistään.

Helmikuussa 2020 Länsi-Suomen poliisilaitos toteaa, että asiassa oli syytä epäillä kiihottamista kansanryhmää vastaan. Syyskuussa 2021 valtakunnansyyttäjä tiedotti, että syytettyä asiassa ei nosteta.

Sananvapaus

Valistusfilosofi **John Stuart Mill** on liberaalin sananvapauskäsitteen isähahmo. Hänen ansiostaan sananvapaus muodostui ihmisoikeudeksi. Vapaus lausua ja julkaista omia mielipiteitä on Millin mielestä yhtä tärkeä kuin vapaus ajatella. Millin mukaan hiljentäminen on vaarallista, koska hiljennetty mielipide saattaa olla tosi.

Millin mukaan sananvapauden tärkein ominaisuus on edesauttaa totuuden löytämistä. Jos kaikki informaatio on vapaasti saatavilla, voimme paremmin määrittellä, mitä ajatuksia ja mielipiteitä haluamme omaksua ja kannattaa.

Tämä perustuu ajatukselle, että on olemassa vapaiden ajatusten markkinat, *The marketplace of ideas*.

Tämä edellyttää järkevästi toimivaa yleisöä, joka rationaalisesti pystyy erottamaan kaikkien tarjottujen ideoiden joukosta ne ideat, jotka ovat kannattamisen arvoisia.

koska ihmiset ovat väsyneitä ja turhautuneita, vihaisia ja eksyksissä. Tällaisia ihmisiä houkuttelee yksinkertaiset iskulauseet ja yksinkertaiset totuudet. Ja yksinkertaiset maalit: juutalaiset, maahanmuuttajat.

”Totalitarismin pääohje on yksinkertaisuus ja toisto.” Näin sanoi Goebbels.

Fasismien taustalla on toki paljon yksinkertaisimpia asioita kuin köyhyys, osattomuus ja päihdesairaus. Löytyyhän sieltä vallanhalu ja jopa sairaaloinen, patologiseksi luokiteltava vallanhimo.

Fasismi on vaaratonta niin kauan kuin se on ruohonjuuritason liike – niin kauan se on päämäärätöntä vellontaa, valkoista kohinaa. Kaikki muuttuu sillä sekunnilla, kun fasismi saa aseman poliittisessa hierarkiassa. Silloin fasismi paljastaa todelliset kasvonsa: se on vallanhaluista ja vahvasti ylhäältä ohjattua.

Tässä onkin klassisen fasismien ydin: fasismien toimijat ovat ruohonjuuritasolla, mutta fasismia ohjataan ylhäältä. Siinä vaiheessa, kun ruohonjuurifasismi saa legitiimin johtajan, fasismi muuttuu vaaralliseksi.

INTERNET ON VIHAPUHEGHETTO

INTERNET ON VAARALLINEN PAIKKA, varsinkin jos ei ymmärrä, mihin saattaa joutua mukaan.

Ne aikaisemmin päämäärättömänä velloneet ihmiset löytävät nykyään internetistä paikan, jossa he tapaavat muita samanmielisiä. Muukalaisvihaa tunteva henkilö voi levittää vihapuhettaan netissä ilman kovin tarkkaan harkittua toimintamallia, mutta kun yksittäinen toimija löytää netistä samalla tavalla ajattelevia, syntyy helposti ajatus- ja mielipidekuplia.

Puheet, jotka aikaisemmin saivat vahvistuksen vain omien korvien välissä, alkavatkin yhtäkkiä saada vastausta kymmeniltä, sadoilta, tuhansilta. Tämä luo harhan enemmistön mielipiteestä. Yhtäkkiä vihapuheesta onkin tullut legitiimiä: ”Me uskallamme.”

Joukkoja piiskataan hurmioon ja omanarvontunne nousee ennenkokemattomiin sfääreihin. Liikkeen johtajat kannustavat omiaan pitämään kiinni mielipiteistään, vaikka mielipiteet pystytään osoittamaan vääriksi.

”Ne, jotka uskaltavat seistä kantansa takana, saavat jatkuvaa kuraa. - - Emme ole valmiit myymään periaatteitamme – tai toisiamme – vaikka ympärillä vöyrytetään. Vaikka henkilöistämme rakennetaan paholaisia, joiden ajatukset ja seura saastuttavat.” (Riikka Purra, 12.8.2023)

Ja ruohonjuuritaso hurraa johtajalleen, kun hän kattaa syntisten pöydän.

LÄHTEET:

Knuutila, A., Kosonen, H., Saresma, T., Haara, P., & Pöyhtäri, R. (2019). Viha vallassa: Vihapuheen vaikutukset yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

Oikeusministeriön julkaisu koskien vihapuhetta:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164248/OM_2022_10_SO.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Reeta Pöyhtäri, Paula Haara ja Pentti Raittila: ”Vihapuhe sananvapautta kaventamassa”

<https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/103170/978-951-44-9249-5.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Riikka Purran tekstit

<https://www.iltalehti.fi/politiikka/a/f0e708df-be38-4ae0-a855-6c3c22d8b458>

Riikka Purran puhe kokonaisuudessaan:

<https://www.suomenuutiset.fi/perussuomalaisten-puoluekoukus-alkoi-lue-riikka-purran-avauspuheenvuoro/>

Valtakunnansyyttäjän päätöksestä Helena Erosen tapauksessa:

<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000002539665.html>

Wille Rydman ja ”klassinen rasisimi”:

<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000009756510.html>

Wille Rydmanin tekstit:

<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000009742553.html>

Ville-Pekka Timosen rottapuheisiin liittyvät linkit:

<https://www.iltalehti.fi/politiikka/a/3538da2d-8bf3-41a4-8f1f-aa487278b9fa>

<https://yle.fi/a/74-20041093>

Linkit Dellingerin juttuun:

<https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/vasemmistoliiton-misha-dellingerin-perustamalta-tililta-jaettiin-vakivaltaa-ihannoivia-tviitteja-li-andersson-tuomitsee-jyrkasti-tama-asia-ei-jaa-tahan/7743334>

<https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/twitter-tililla-julkaistiin-vihaviesteja-entista-vasemmistopomoa-vastan-ei-nosteta-syytetta/8248544>

Finchelstein, F. (2020) A brief history of fascist lies. University of California Press.